

РОЗПОВІДАЄ ДЕЛЕГАТ XXIV З'їзду КП УКРАЇНИ

БАЧУ ЗОЛОТУ НИВУ

Иду полем. Пружинить під ногами пухка рілля. Неподіліт вруняється озимі. Це поле моє. І Григорія Ісаковича Дорохтея, і Григорія Васильовича Са-логуба, і Івана Григоровича Нетреби... Це поле наше. Недавно безмовне, сковане морозом, сьогодні воно вже гомонить свою чарівну пісню про урожай, тягнеться до сонця чистою зеленню пшениці. Вдихаю оці перші пахощі весни — пахощі землі і зелені, а в думці вже бачу золоту осінь, перше багате літо нової п'ятирічки, гомінкі токи і купки янтарного зерна. І не лише в мене такий настрій.

В резолюції XXIV з'їзду Комуністичної партії України підкреслюється, що «необхідно підвищити врожайність зернових культур за п'ятирічку на 4—5 центнерів з гектара. Довести середньорічний валовий збір зерна до 40 мільйонів тонн. Збільшити виробництво цукрових буряків, соняшника...»

Втілити рішення партійного з'їзду в життя — це основна турбота і бригадира нашої тракторної бригади комуніста Миколи Сергійовича Кудрі, і тракториста комсомольця Дмитра Кудрі. Це — наша спільна турбота.

Я мала щастя брати участь в роботі XXIV з'їзду КП України. Це була велика, серйозна, дуже ділова розмова про шляхи дальшого зростання республіки. Я знаю, що мої односельчани уважно слідували за роботою з'їзду, але тільки-но я повернулася в село, відразу закидали безліччю питань. Розповідала, теж би мовити, в індивідуальних бесідах, потім всім

механізаторам, коли зібралися на агрозаняття. Звичайно, присмисно розповідати про форум комуністів, що накреслив нові рубежі, а ще присмисніше бачити, що комуністи, комсомольці, всі колгоспники ділом відповідають на рішення.

Хлібороби нашої артілі, наприклад, зобов'язалися в нинішньому році виростити по 30,4 центнера зернових на круг, в тому числі пшениці — 29, кукурудзи — 45, ячменю — 28 центнерів з гектара. Цукрових буряків думка взяти не менше 270 центнерів з гектара, соняшників — 22 центнери.

Щоб бути з урожаєм, 640 гектарів озимих вже піджирили з літака мінеральними добривами. Техніка повністю підготовлена до весняно-польових робіт, так що не пропустимо кращі агротехнічні строки і на закритті вологи, і на обробитку ґрунту та сівбі.

На всіх ділянках колгоспного виробництва люди продовжують вивчати матеріали з'їзду, намічають конкретні заходи, щоб в найкоротший строк втілити рішення партії в життя. Зокрема, цими днями секретар нашої комсомольської організації колгоспу Іван Козачук провів бесіду по матеріалах з'їзду на птахофермі. Рішення працівників ферми — домогтися підвищення продуктивності птиці. І так на всіх ділянках виробництва. І саме тому, вдихаючи пахощі весни, в думці я бачу золоте літо.

Євгенія СИДОРЕНКО,
 трактористка колгоспу «Родина»
 Маловисківського району.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

Молодий Кочубай

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XII

№ 36 (1360)

СУБОТА

27

БЕРЕЗНЯ

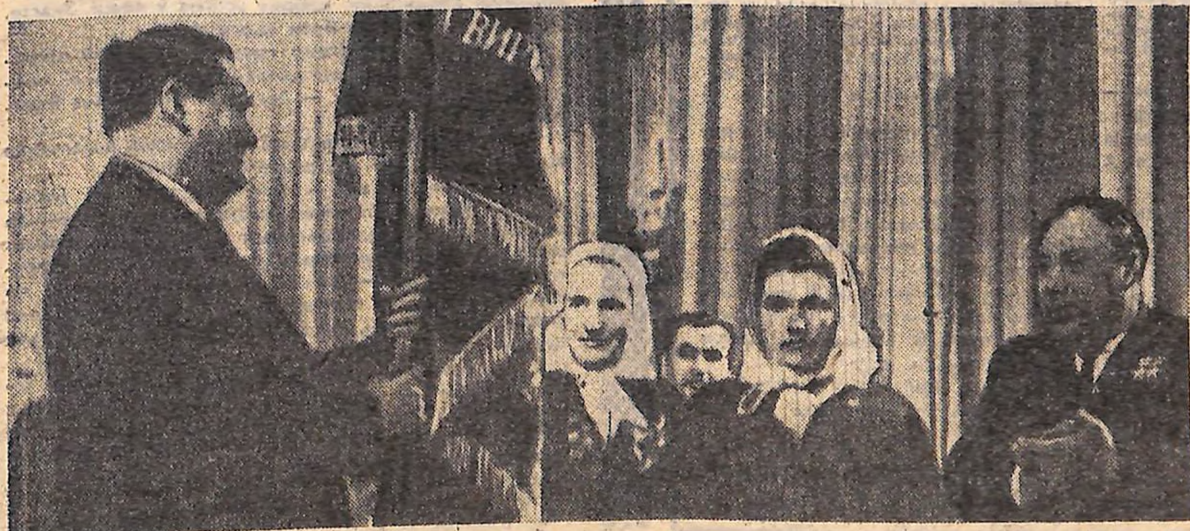
1971 р.

Ціна 2 коп.

СЛАВНО ПОПРАЦЮВАЛИ БУРЯКОВОДИ КІРОВОГРАДЩИНИ У МИНУЛІЙ П'ЯТИРІЧЦІ. ГОСПОДАРСТВА ОБЛАСТІ ОДЕРЖАЛИ ПО 273 ЦЕНТНЕРИ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ З ГЕКТАРА НА ПЛОЩІ 125,8 ТИСЯЧІ ГЕКТАРІВ, ПРОДАЛИ ДЕРЖАВІ ПОНАД ПЛАН 441 ТИСЯЧУ ТОНН КОРЕНІВ.
 БУРЯКОВОДИ КІРОВОГРАДЩИНИ УДОСТОЄНИ ПЕРЕХІДНОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ЦК КП УКРАЇНИ І РАДИ МІНІСТРІВ УРСР, А ТАКОЖ ТРЕТЬОЇ ГРОШОВОЇ ПРЕМІЇ.

НА ОБЛАСНІЙ НАРАДІ БУРЯКОВОДІВ ПРАПОР ВРУЧИВ ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК МІНІСТРА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УРСР М. В. КУЗЬМЕНКО. З ПОДЯКОЮ ПРИЙНЯЛИ ВІДЗНАКУ ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ОБКОМУ КП УКРАЇНИ М. М. КОБИЛЬЧАК, ГОЛОВА ОБЛВИКОНКОМУ П. С. КОШЕВСЬКИЙ І ВІДОМІ БУРЯКОВОДИ — ДВІЧІ ГЕРОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРАЦІ О. В. ПІТАЛОВ, ГЕРОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРАЦІ П. Т. ГРОМІЙЧУК, М. С. ДЗЮБА.

НИЗЬКИЙ УКЛІН, БУРЯКОВОДИ!

ГОЛОСОМ ДО ЛЮДЕЙ
СЬОГОДНІ — ОБЛАСНА НАРАДА ЛІТЕРАТОРІВ
ДОРОГИ
 Замішую своє життя
 крутіше
 На досвіді: на власному
 й чужому.
 І тільки вже по Тому
 Беруся за роботу
 І за вірші.
 Єством скоряюсь ритму
 діловому.
 Солодку втому несучи
 на плечах,
 Як по весні несуть її додому
 Ключі лелечі.
 Вертаю й я до рідного порогу,
 Свого життя осмислюючи
 суть,
 Бо ж завтра знов трудні мої
 дороги
 У вирій поведуть.
 Віктор ГАНОЦЬКИЙ.

25 БЕРЕЗНЯ в залі філармонії розпочала роботу обласна науково-практична конференція з питань комуністичного виховання студентської та учнівської молоді, присвячена XXIV з'їздові КПРС. На форум освітян прибули секретарі міських комітета і райкомів КП України, заступники голів міськрайвиконкомів, комсомольські працівники, викладачі вищих та середніх спеціальних учбових закладів, завідувачі районними та міськими відділами народної освіти, директори шкіл, організатори позакласної та позашкільної роботи, старші піонервожети, працівники навчальних закладів системи профтехосвіти, представники громадськості. Конференція розглянула ряд актуальних проблем по вихованню підростаючого покоління і пройшла під гаслом, чітко сформульованим на II Всесоюзному з'їзді вчителів: «Радянська школа готує не просто освічених людей. Вона відповідає за те, щоб з її стін виходили політично грамотні, ідейно переконані борці за справу комунізму».

З доповіддю «Партійне керівництво комуністичним вихованням молоді» виступив секретар Кіровоградського обкому КП України Д. С. Сиволап.

— Вирішальною умовою успішного здійснення грандіозних

ЗМІНА. ТІЛЬКИ ВИХОВАНА

Обласна науково-практична конференція

планів економічного і культурного будівництва, які втілені в проекті Директив і будуть прийняті на XXIV з'їзді КПРС, є даліше неухильне піднесення соціалістичної свідомості радянських людей, їх політичної і трудової активності на основі повсякденної й високоєфективної ідеологічної та організаторської роботи в масах, — сказав т. Сиволап.

Комуністична партія постійно турбується про те, щоб наша молодь була активним учасником комуністичного будівництва.

Доповідач підкреслює, що партія здійснює комуністичне виховання молоді через комсомольські організації. На кожному етапі боротьби за комунізм вона дає напрямки практичної діяльності комсомолу. В більшості шкіл, училищ, у вузах і технікумах області на партійних зборах, засіданнях партійних комітетів систематично обговорюються питання діяльності комсомольської організації. Прикладом можуть бути парторганізації Кіровоградського технікуму радянської торгівлі, Златопільського зоотехнікуму, Богданівської середньої школи Знамянського району та інші. Комуністи цих навчальних закладів виступають як порадники комсомольських організацій, навчають активістів, усіх ком-

сомольців правильно вирішувати те чи інше питання з життя учнівсько-го колективу.

Багато позитивного в роботі по керівництву вихованням учнів партійними організаціями середніх шкіл №№ 13, 11 і 6 міста Кіровограда, Кіровоградського профтехучилища № 2, Бобринецького профтехучилища.

— В системі комуністичного виховання учнівської молоді, — продовжив Д. С. Сиволап, — значне місце належить піонерській організації.

Він зупинився на питанні керівництва і допомоги в проведенні маршу «Завжди напоготові», роботи піонерських гуртків і клубів.

Далі доповідач наголосив на важливості партійного підходу до виховання молоді. Партійність — це вірна, певніша зброя, компас, з яким ми завжди будемо сильні.

За останні роки зріс рівень марксистсько-ленінської свідомості молоді. Підвищився її інтерес до праць В. І. Леніна. Вивчення ленінської теоретичної спадщини дає можливість учням не тільки глибоко усвідомити матеріал, а й засвоїти важливі теоретичні положення марксистсько-ленінського, оволодіти діалектичним методом пізнання світу, виробити класовий підхід до розуміння явищ суспільного життя, аналізу

сучасних подій. Тому великого значення набуває якість викладання соціально-економічних дисциплін. Високий науковий рівень викладання забезпечують кафедри політехномії Інституту сільгоспмашинобудування, історії КПРС та філософії педінституту, викладачі Кіровоградського машинобудівного технікуму, Олександрійського медичного училища, Знамянського сільськогосподарського технікуму, багатьох шкіл області. Слід надавати належного значення політичній інформації, проводити її, враховуючи вікову відмінність учнів.

Доповідач зупинився на питанні трудового виховання.

Разом з тим Д. С. Сиволап піддав критиці окремі недоліки у вихованні студентської і шкільної молоді.

З доповіддю «Завдання комсомольських організацій по комуністичному вихованню студентської і учнівської молоді в світлі рішень XVI з'їзду ВЛКСМ та XXI з'їзду ЛКСМУ» виступив перший секретар Кіровоградського обкому ЛКСМУ М. Г. Гайдамака. Він зупинився на питанні підвищення якості знань, ході піонерського маршу «Завжди напоготові», огляді шкільних комсомольських організацій, республіканській експедиції «В країну знань», прове-

денні Ленінських уроків та Ленінського заліку в учбових закладах області.

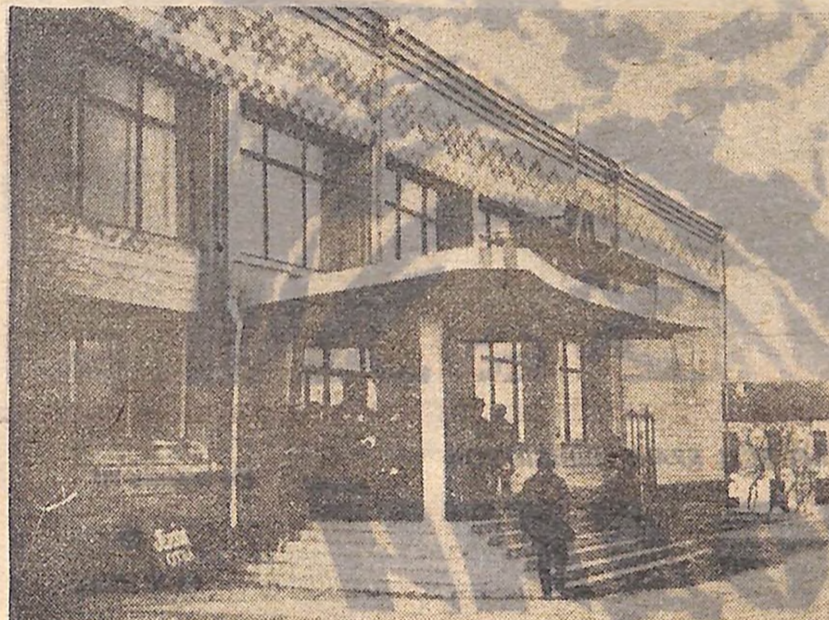
— Окремої уваги, — сказав доповідач, — заслуговує практика проведення комсомольських зборів. Він розповів, яке значення відіграють збори в комсомольських організаціях учбових закладів. Досвід показав, що на розгляд їх найчастіше виносяться питання успішності та поведінки юнаків і дівчат, і там, де ці питання вирішуються по-діловому, результати добре відчутні.

В комсомольських організаціях шкіл, вузів і технікумів використовується багато змістовних і ділових форм ідейно-політичного виховання молоді, виховання її на прикладі життя й діяльності В. І. Леніна.

— Важливим ланкою в роботі комсомольських організацій шкіл є професійна орієнтація, — говорить далі М. Г. Гайдамака. — Це складає і відповідальна робота, яку слід покласти з першого класу і постійно поглиблювати, вдосконалювати з врахуванням вікових особливостей школяра.

На пленарному засіданні з доповідями виступили також зав. кафедрою педагогіки і методики початкової освіти Кіровоградського педагогічного інституту ім. О. С. Пушкіна, кандидат педагогічних наук В. Л. Омеляненко та начальник політичного відділу обласвикскамоту В. С. Самсонов.

Після пленарного засідання було продовжено роботу конференції по секціях. 26 березня науково-практична конференція закінчила свою роботу.

Розкішний Будинок культури в селі Хмельове Мадонівського району. Просторим залом, багатством оформлення подобається він колгоспцям. А молоді — особливо тим, що є тут чудовий спортивний зал. Будинок культури відкритий наприкінці лютого п'ятиріччя.

Фото І. БЕЗДІТНОГО.

В колгоспі імені Ульянова Новгородківського району кадри механізаторів готуються в тракторній бригаді. Хлопці, яких ви бачите на фото знизу, вже закінчили теоретичну підготовку і зараз проходять виробничу практику. У вільну хвилину вони слухають поради досвідченого механізатора комуніста Якова Марковича МАНТУЛА (стоїть праворуч). Уважні до них комсомольці, бо саме цієї весни вони сядуть за кермо трактора.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

ФОТО-ІНФОРМАЦІЯ

СІМ ДНІВ З ДРУГОМ

ДО ТИЖНЯ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ КНИГИ

ЩОРОКУ на весняних канікулах в нашій країні проводиться Тиждень дитячої та юнацької книги.

Нинішній Тиждень проходить в особливих умовах. Скоро відбудеться XXIV з'їзд КПРС, який накреслить нову програму розвитку, визначить шлях дальшого економічного і культурного зростання радянської держави. Форуму комуністів велику увагу приділено під час Тижня. В бібліотеках відбуваю-

ться бесіди «XXIV з'їзд — з'їзд будівників комунізму», «Крокуємо в крилате завтра», «Шляхами ленінської мрії».

Щаками усими журналами радують відвідувачів працівники Сазонівської сільської бібліотеки Кіровоградського району — «Плани партії — плани народу», Михайлівської сільської бібліотеки Добровеличківського району — «Кіровоградщина від з'їзду до з'їзду», Вільшанської районної бібліотеки — «Успіхи наші в труді й навчанні даруємо тобі, партійний з'їзд».

Підготовлено огляд літератури — «З добрим ранком, комунізм», «Ми нестиємо впевнено прапор Батьківщини, нас Велика Партія в комунізм веде».

Особливість проведення свята дитячої книги обумовлюється й тим, що зараз весь народ готується гідно зустріти 50-річчя з дня утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Читачі Компаніївської, Ульяновської районних бібліотек, Піщано-брідської зональної бібліотеки, Олександрійської міської бібліотеки № 1 беруть участь у проведенні літературних днів — «З чого починається Батьківщина», «Союз непо-

рушний республік вільних», «Мій рідний край, моя земля», «І де не глянь — у цілім світі країни кращої нема».

Одні з днів Тижня присвячуються підготовці до 50-річчя створення Всесоюзної піонерської організації ім. В. І. Леніна. В цей день діти прослухають огляди літератури «Піонерія на марші», «Наш девіз — завжди напоготові!», зустрінуться з піонерами минулих років, візьмуть участь у проведенні усеїх журналів і райків. В обласній бібліотеці для дітей ім. А. П. Гайдара відбуваються підздумки три «Хому весна», які проводяться по маршруту «В країну знань».

Окремі дні присвячуються пропаганді книг про працю і різні професії, літератури інтернаціональної тематики, красназвочної літератури. В міській бібліотеці № 4 м. Кіровограда йде обговорення книги П. Байдебурі «Тасмичія степового шурфу», в Бобринецькій районній бібліотеці — читачька конференція по книзі В. Близнаця «Паруси над степом» і т. д.

Сім днів наші діти у найтіснішому контакті з своїм щирим другом — книгою.

І. ДУЛІНА, методист обласної бібліотеки для дітей ім. А. П. Гайдара.

Звідки авторитет?

Зелене дерево — землі окраса, для ока відрода. Спилане та розпиляне дерево — колода, прозаїчна, бездушна, груба колода.

В руках майстра колода — матеріал. Та ще який матеріал! Багатощий. Неповторними візерунками прожилок грає, тьмяними відблисками міниться, пахощами з парфумами змагається. Твердий матеріал, але не камінь, міцний, та не метал, податливий, але не глина. Все сам по собі, ще не набравши форми якогось предмета, він заціпає струни душі — згадки про ліси, гаї, про подорож у природу.

Однак маю ж розказувати про речі буденні — стільці, стільчики, шафи, тумбочки. Вірніше, про людей, котрі виготовляють меблі, котрі вміють злаштувати з деревини окрасу житла, зручну, потрібну річ. А саме такі речі з деревини майструють світоводські мебльовики — добротні, гарні, що мають великий попит і швидкий збут. Поруч з людьми, мудрими досвідом, літами, зростає юнь. І поруч не у фігуральному, а в прямому розумінні, без усяких метафор. Ото ж як вводили в дію прес для виготовлення гнучкої ніжки, то першу скрипку віз Іван Григорович Онищенко — слюсар-раціоналізатор — хоч літ немолодих, та вдачі невгамовної людина. А допомагає йому здійснити задум комсомолец Юрій Гаркун, токар. Раціоналізаторам І. Г. Онищенку, П. Г. Снісаренку, О. М. Грінченку, О. Ю. Новикову не вперше мудрувати над новою конструкцією.

То вже готова шафа чи там який інший предмет, що стоїть у нашій квартирі, чепурненькі, блискучі — хоч губи-брови підмалювай, дивлячись, як у дзеркало. А виготовлене з матеріалів таких собі — дошка, клей, лак, смола.

Смола липла аж до душі, возилася із смолою та марнували її чимало. Бочкою завозили в цехи, відрами черпали. Пора цієї кустарщини позбутися, думали у відділі головного механіка Василя Опанасовича Гнучія, і гадали-мудрували. Централізували подачу клеєвих смол, а коли простіше сказати — пустили їх в цехи по трубах. Зручно, економічно. Тут і створення єдиного технологічного процесу амащення деталей клеєм тощо.

Серцем люди до новинки прагнуть, кожен обдумує як би то здешевити, прискорити виготовлення меблів, поліпшити їх якість. Комсомольці — їх на фабриці п'ята частина — домоглися високої виробничої дисципліни, добрих успіхів у праці. Знаєть, жодного прогулу не було цього року.

Про все це задоволено говорить недавній секретар комсомольської організації Світоводської меблевої фабрики, а нині — його заступник Ніна Яценко.

— Ну, а вам як живеться? — запитує начальницького відділу технічного контролю Є. І. Шпіля.

— Та помаленьку, — усміхається Євген Іванович. — Рекламаций нема, скарг нема, замовників хоч відбавляй, план реалізації виконаний. Здебільшого продукція проходить з першого пред'явлення... Моя справа — якість, але не байдужий і до кількості — рідке підприємство. В лютому всі цехи перевиконали план, найкраще справився меблевий цех — 145 процентів.

... Комсомольці Лідія Дика — пресувальниця, Тая Білецька — також, Тая Щукіна — політниця верстатниці, Ніна Ломонос — контролер ВТК... Різні характері, різна робота, а мета — одна: невтомно працюючи завойовувати авторитет фабричного комсомолу.

М. СВІТОВОДСЬКА, І. ЧОРНОГОРЕЦЬ

ЛЮДЕЙ

ДОБРО

СЛОВО

ГОЛОС

МОЄ СЕЛО

Є на світі місця — картини,
Є дівчата — усмішка дні,
Та зелене село в казні —
Моє сонце, мій весня,
Я захожду сюди, як в казку,
Як в дитинство моє юне,
Пде з водою стара Параска,
Мені щастя моє несе,
Пахне медом квітучий ранок,
Лебедята-хмарини мчать,
Кучеривий, дзвінкий серпанок,
Пде, як сонце, мене стрічать,
с. Феліпки
Світловодського району.

Лідія ЧОРНА

Михайло РОДИНЧЕНКО

Здрастуй, весно!

Тане сніг на долинах березня
І стікає між пальців-днів,
Сонця променем підперезану,
У степу я весну зустрів —
Здрастуй, весно! Ну як ходилося
У далеких тобі краях?
По тобі ж так земля журилася,
По тобі сумував і я...
Посміхнулася, розквітла ласкою
І спинила на мить ходу:
— Я їду до людей не з казкою,
З урожаєм новим їду;
І з коханням, і з диво-піснею,
Все до вас, до людей, несучу,
Буду ранньою я, чи пізньою —
Не змарную свою красу...

с. Більшовик,
Долинський район

Тамара ЖУРБА

РАНОК

Корови в стайних м'яло ремігають,
З очей у них ще сон степів не сповз,
А доярки, як завжди, поспішають,
З пахучим сном вносячи мороз.
Видзвонюють дівинці білим звуком —
Об двері б'ється його пілий жмут.
А в тітоньки Оксани стерпли руки...
— Чекайте, тітко, я допоможу...
— Спасибі, допо, — губи сухо втерла. —
Оце б і в мене вже була така,
Що немовлятком по війні домерла,
Померла без краплини молока,
І скинувши скупу сльозину наспіх,
Зачовгала важкими чобітьми
Поміж корів, розносячи їм ласку
І шедрість рук із сном степовим.
У стайні гамір: «Тітонько Оксано,
Ходім додому, Веселім гуртом».
А ранок тоне в білому тумані,
І пахне ранок теплим молоком.
с. Іванівка
Долинського району.

Нещодавно член обласного літературного об'єднання Н. П. Добрина побував у братній Болгарії, мав зустріч з літераторами Толбухинського округу. Вони беруть активну участь у творчій газеті «Добруджиска трибуна», існуючій для цієї літературної спільноти.

Пропонуємо читачам вірш сучасного болгарського поета Йордана Трухчева.

ДОБРУДЖА

Моя годувальниця —
тиха Добруджа,
Моя захисниця
від спокою й лінії,
Від тебе з дитинства
учуся добру я,
О як я люблю
твої обрії синії
Твій хліб мені
спуду дає життєтворчу,
Прозорість у душу
дають твої води.
Мій спадок —
це іскри ковальського
горна,
Тому й нестрашні мені
жодні негоди.
Ведуть мене в поле
манливі стежини,
Аж доки й поситнуть
ноги, я буду топтати
потворні сліди ховранини,
А жайвора пісно вітати,
як чудо.
П'янить мене поле
приблєм зеленим,
Мене возвеличує
дуб на роздоллі,
Добруджа моя,
ти у серці для мене —
Як мука і честь,
і як творчість і доля.
Переклад з болгарської
Н. ДОБРИНА.

Промінь райдужний роси гранить,
Дзвонить сонячно кожна мить,
Кумачем огортається ранок,
Краснодою, моє серце візьми.
Як притягання невидимого магніта...
Вклоняюсь вам, святі могили,
Де в чорнім дзеркалі граніту
Відбилось небо білокриле.

Вогонь з Краснодона

Мені
Сказати б парто на прощання:
Усе підвладне тут весні,
А не смугливому мовчанню,
Мій комсомол,
Твої шляхи стрімкі знаменні,
Не треба жести і промов...
...Тополь опущені знамена,
Дені спалені жоржиним жаром
На величезній площі Леніна,
Вклоняюсь давнім тротуарам,
Де й досі чути крок Тюленіна.
Мені б
Сказати, наприклад,
срібнодзвонно:
Тут сонце впе, наче німі,
Над поспіваним териконом,
І юшки в усмішці ясній
Тамують світле сподівання,
Усе підвладне тут весні,
А не смугливому мовчанню,
Та я спішу в якомусь дивнім герці
У золотий і урочистий тишині,
І, зцілювши уста, тамую в грудях
серце,
Обпалене на «Вічному погні».

В. БОВТІШ,
м. Кіровоград.

Валерій ЮР'ЄВ

Одхлюпав сад лошами косими,
І ось під жайвора крильям,
Умиті вранішніми росами,
Заксають яблука з гілля.
Налита соками студеними,
Аж в кожнім прожилку струмить
Прозорість літечка зеленого,
Краси невігадана мить!
Як пахне сад! Ходімо станемо
Між віть янтарних на зорі...
Покриті яблука туманами
І прохолодою вітрів,
Умиті вранішніми росами,
Як ті свічада, на гіллі!
То все до осені, до осені,
То все до синих журавлів.

ПОВІНЬ ПОЧУТТІВ

«Не міліють, не замулюються — буйними цілющими джерелами б'ють, тихими, але величезними степовими ріками розливаються культурні та літературні традиції на Кіровоградщині». Цей теплий відгук нашого земляка письменника В. Козаченка про багату літературними талантами Кіровоградщину мимоволі пригадався, мабуть, всім, хто приймав участь у роботі обласної олімпіади юних літераторів. Хвилюючою була зустріч учасників олімпіади з поетами-початківцями міської літературної студії «Сівач». Їх виступи надихнули наших початківців сміливіше пробувати свої сили в поезії. Вірші Володимира Яневича, учня 10 класу Гайворон-

ської СШ № 5, Галини Козаненко, учениці 9 класу Седнівської школи Устинівського району, Людмили Лашкул, учениці Новоградської СШ № 1, — це дійсно повині почуттів. Олімпіада стала своєрідним змаганням любителів красного письменства і виявила загальний рівень знань старшокласників з літератури. Глибиною, чіткістю думок, широтою світогляду та зрілістю переконань відзначаються письмові роботи і відповіді на питання вікторини десятикласників Наталки Михайленко, учениці Кіровоградської СШ № 6, Галини Гусевої, учениці Світловодської СШ № 3, Юрія Блауса, учня Кіровоградської СШ № 32 та інших. Твором восьмикласниць Олени Вибрик, учениці Кіровоградської СШ № 6, Галини Атаніної, учениці Світловодської СШ № 3, Ірини Стрюкової, учениці Кіровоградської СШ № 12, властиві щирість і безпосередність.

Л. ДУШЕЙКО,
методист Кіровоградського обласного інституту УКУ.

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

ПРОБУДЖЕННЯ, КОТРЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З БОЛЮ

Ти — дорога за обрій,
з кінцевим пунктом Завершення,
ти — право на вибір,
ти — Гордіїв вузол,
раз і назавжди
розрубаний мечем справедливості.
Погайняйте —
ось мати, що втратила сина.
Обличчя її — пергамент,
густо списаний ієрогліфами зморшок.
То — роман про любов,
фінал у якого попереду,
Зверніть увагу на фото:
це — н'єтнамські діти.
У їхній присутності
катавали їхніх батьків.
Придивіться уважно до них —
Вони не маля дитинства.
І якщо Ви насправді
здаті читати людські обличчя,

то неочікувано побачите там —
ні, не жах, —
а огче, чому писмичке
буде продовження.
Куди ж Вам цього не досить,
Узвіть собі кулаки негра,
співнуті над гробом
Мартина Кінга.
І Ви зрозумієте все.
Пробудження,
що починається з болю,
У тебе обличчя в карбах,
міцно стиснені губи
і великі страданні очі.
То очі — людської пам'яті.
Пробудження,
котре починається з болю,
Та дитини — надія,
І тому
я піднімаю за тебе руки.

ДОБРОТА

В тобі немає доброти —
Живеш тоді навздогід?
Крізь тошну світу прорости
Лиш їй судилося ніщо.
Від доброти і серця і рук
Палю духмяний стіс.
Від доброти дужіє руш
І солоний піс.
Сміється сонце в глибині,
Тендітний злак ласкавить.
І день при дні, і день при дні
Добро на світі править.
Поги дихим не змогли,
Воно від сильних дужче,
Від доброти, від теплоти
Усе на світі суше.

Весняний льодохід
Малюнок І. КРИВОРОГА.

(Закінчення. Початок в газеті за 25 березня).

Вже тоді, глибокої осені вікопомного 1941 року, партизани завдали чимало нищівних ударів по чужинцях. Гітлерівці вирішили покінчити з партизанами. Більш як півтора есесівців під прикриттям трьох танків вирушили у наступ на загін. Ковпаківці не розгубилися і мужньо прийняли нерівний бій. У першій же сутичці було підірвано два танки, а третій захопили неушкодженим. На узліссі залишилося до півсотні трупів карателів. Наступного дня ворожі автоматники в супроводі п'ятнадцяти танків знову підступили до лісових метрів, і знову зазнали нищівної поразки.

Гітлерівське командування все-таки не полишило замірів знищити ковпаківський загін, який на той час налічував 85 бійців, один танк і три автомашини. Побіля Чигиринського цукрозаводу партизани зіткнулися з двома полками угорців. Незважаючи на явну перевагу, загін завдав їм чималі втрати. Пізніше зрідники допомогли напасти на слід партизанів. Поблизу села Стрельники ковпаківці сточили до семисот фінських воєв. Перший досвід партизанської боротьби в умовах шаленої гітлерівської навали підказав С. А. Ковпаку сміливе рішення: сидіти на місці небезпечно, необхідно міняти тактику партизанської боротьби, треба рейдувати по тилах ворога. Перший же такий похід показав правильність задумів партизанських командирів.

Багато, дуже багато епізодів

вогненної минушини пригадає бойовий партизанський командир. Якось Андрій Калинович дістав наказ — підірвати міст у районі залізничного вузла Сарни на річці Горинь. Це була складова частина бойової операції, яка проводилась наприкінці 1942-го року на Поліссі і дістала назву «Сарненський хрест». Тоді ковпаківці висадили в повітря дев'ять великих залізничних мостів на магістра-

Здавалося б, немає ніякої змоги проникнути на залізничне полотно крізь такий щільний застил. Як бути? Зваживши всі обставини, Андрій Калинович наказав людям: — У напрямі моста виставити два кулемети, сто тридцять кілограмів толу покласти на санки і бути напоготові, чекати в засідці дальшої команди. А сам з групою бійців стрімголов метнувся в будку німець-

ніх будок, запримітив — під мостом коїться щось неладне. Заметушивши, вистрелив.

Підірвників з насили як вітром здуло. Оглушливий вибух розітнув повітря — на бійців посилалися злива уламків, каміння. Міст розвернуло, а партизанам ще годин зо три довелося по-пластунськи і перебіжками пробиратися через плевні поделі.

Всі ці вогненні роки відважний партизан А. К. Цимбал разом із своїми побратимами ковпаківцями в жорстоких сутичках йшов попереду відступаючих гітлерівських полчищ. Хмельські ліси, Карпатський рейд, славіний бойовий шлях під командуванням П. П. Вершигори по польській землі...

Радянський уряд високо оцінив ратні партизанські подвиги А. К. Цимбала. Йому присвоєно звання Героя Радянського Союзу, нагороджено двома орденами Леніна, орденом Червоного Прапора, медалями. Уряд Польської Народної Республіки вручив ушлявленому партизану Золотий Хрест за бойові діла у Варшавському рейді.

Андрій Калинович живе нині в місті Світловодську, працює лісничим у колгоспі імені ХХІ з'їзду КПРС. З часу легендарних рейдів по ворожих тилах минуло більш як чверть століття. Та не згасає, а, навпаки, ще міцнішою стає партизанська дружба, скріплена кров'ю в жорстокому двобої з підступним ворогом.

Свого часу приїздив до колишнього партизанського командира нині покійний Петро Петрович Вершигора. Надсилав збірник своїх нових творів з телями автографами

пост Платон Веронько. У цих двох партизанських побратимів на все життя лишилися свої особливі спогади. В одній з поезій Платон Веронько прагає:

«Коли вносили із бою Мене по чистому льоду, Чотири впадо на ходу, А два дійшло...»

І я з тобою, Тому, що там, на полі бою Чотири впадо на льоду. Вірш має певну фактичну основу. Він зведений саме до Андрія Калиновича Цимбала. Трапилося це в бою за містечко Столини, що розкинулося на берегах тихої зливистої річки Горині. У жаркій сутичці з карателями обидва вони були поранені: Андрій — в ногу, а Платон — в руку і в бік. У скрутний момент Андрій Калинович не розгубився, виніс Платона Веронька з-під кіндшального кулеметного вогню і переправив у безпечне місце на противітний берег. Тоді ж П. Веронько було евакуйовано на Велику землю. Опісля друзі не раз зустрічалися і пригадували подробиці столинської операції.

А от зі своїм же одиноким пірним і давнім другом — Федором Карпенком Андрій Калинович уже ніколи не зустрічався. В Карпатському рейді командир роти автоматників Ф. Карпенко потрапив у ворожу засідку і погіб у першому бою смертю героя.

Зате кожен, хто залишився в живих, свято береже пам'ять про загинувших. Андрію Калиновичу і його дружині Христині Іванівні — кошицькій партизанській медсестрі часто пишуть товариші по зброї, соратники-партизани.

Володимир КРАМАРЕНКО.

На Сарненському перехресті

лях, що з'єднували Сарни з Ковелем і Коростенем.

В одну з таких операцій і вирушив зі своєю ротою автоматників з 25-ти чоловік Андрій Калинович.

Розташований недалеко від лісу міст німці зрідко охороняли. Вислали вперед розвідники доповідали, що понад річкою виставлено до двохсот кіннотників. Поблизу станції Антонівки з ешелону зійшло до п'ятисот солдатів. А на мосту охороняло ста чоловік. Побіля озера вогонь і огороженого колючим дротом об'єкту розташована будка, в якій перебував німецький обхідник.

кого охоронника. Реонув сінешні двері, за ними другі... Такий раптовий «візит» для цибатого обхідника був як грім серед ясного неба. Пополотнілий, він все ж інстинктивно схопився за автомат.

— Облиш збрюсі! — владно гримнув Цимбал.

Отетерілий охоронник спантелечено затрясся, немов у лихомані.

— Проведеш нас на міст, де не замінювано. Будемо підирвати. Збіррайся!

Надворі обхідник опинився в цупкому оточенні підирників. Сапери вмиль розітнули дріт, заклали вибухівку. Тільки-но підпалили шнур, як охоронник, що маячив біля однієї з сусід-

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

ВАГА ЛЮДСЬКОГО СУМЛІННЯ

КОЛЕКТИВ театру ім. М. Л. Кропивницького познайомив глядача з новим твором драматурга О. Коломійця — драмою «Перший гріх». Ще торік, перебуваючи на кіровоградській землі під час Тижня української радянської літератури, О. Коломєць встановив тісний зв'язок з театром. Продовження творчих контактів стала нова п'єса, прем'єра якої відбулася нещодавно.

Прем'єра, це, насамперед, хвилювання. Хвилюється режисер, актори, весь театр. Сьогоднішній глядач вимогливий: йдучи в театр він хоче бачити своє життя з усіма його складностями і проблемами на сцені, розділити його, так би мовити, з боку, придатися до його деталей, несприятливих у повсякденному круговороті життя, на терезах власного сумління вважати вагу спот, переконатися, припинити, устремити, зрівняти їх на тих позитивних еталонах, які пропонує драматург разом з акторами.

Тож нова вистава — це і не лише хвилювання, а й велика відповідальність. Саме вона допомагає знаходити спільну мову актора з глядачем, не залишити його байдужим.

Сучасна п'єса — це здебільшого філософські роздуми над буттям людини, це її погляд у глибину самої себе, її глибока самостереження залежить від актуальності питань, піднятих автором у своєму творі. Тому, як правило, драматичні твори, що відображують нашу дійсність, не багаті на зовнішній потік подій. Не виключення з цього правила і нова драма О. Коломійця.

Конфлікт її побудований на зіткненні духовного світу героїв і тому зрозуміла настільки висока до майстерності актора, до уміння його жити внутрішнім життям образу, впливати в нього психологічний підтекст.

СПОКОНВІКУ людина прагне паблицизувати себе до форм і змісту довершених. Але ж особистість формується в обставинах, повних контрастів та протиріч, і саме боротьба, уміння за будь-яких обставин не втратити гідність трудівника, уміння серед розмаїтості життя розрізнити і відсіяти все фальшиве і невизнане, не, по суті, і є боротьба за власне вдосконалення.

Про це і йдеться у новому творі О. Коломійця. Драматург не поспішає з розв'язкою сюжету. Епіпаж баржі «Ураган», повертаючись до рідного порту, беззурботно відпочиває у кают-компанії. Тут працюють звичайні молоді матроси. Веселі, життєрадісні, вони, на перший погляд, здаються всі однаковими. Драматург розкриває внутрішній світ персонажів п'єси через надборожче, що має людина — кохання бо саме це високе почуття, як ніяке інше, дозволяє пізнати істинний людське серцевої ласкати і переконатися молодого людини, широту чи вузькість її духовного багачення, щедристь чи скрутість її почуттів.

Перед глядачем поволі вирізблюються

людські суто індивідуальні особистості. Виявляється, вони надто різні між собою, ці молоді хлопці. За думками і переживаннями кожного з них глядач має змогу розгледіти чи гідну поваги вневільність у красі й чистоті людського кохання та відносин (Микола, Володимир), чи, за брязкотом красивих фраз і показною вишуканістю та оригінальністю, жахаючи порожнечу внутрішнього життя (студентка Нелі та її знайомих Палік). Микола (арт. В. Потонько) та Володимир (арт. Келюх) — натури, між собою дуже схожі. Обидва робітничого ґарту, звикли бути у житті не гостем, а господарем. Звідси і їх погляди на життя і вимоги до нього. Для них життя зрозуміле і просте, яким воно має бути для людини, що знайшла своє місце серед людей, успішно дивиться у майбутнє й відчуває повсякденну потребу бути потрібним іншим. У виконавці артиста В. Потонька Микела викликає симпатію глядача своєю ширістю, відкритою душею, веселою вдачею, принципіальністю і ненуршністю своїх поглядів.

Микола весь віддається силі свого почуття. Особиста цілеспрямованість у житті виробила у нього настільки широке, стійке і реальне світобачення, що удавана складність життя Нелі та її друзів не стільки відштовхує своєю нікчемністю, і дріб'язковістю інтересів, скільки дивує його. Артист В. Потонько зумів показати Миколу спокійним, впевненим у собі. Вже у самій позі відчувається сила його переконань, мова його повна іронічних підтінків, що вказують на значно вищу духовну і моральну культуру Миколи, зневагу до мішан і обирателів.

Та, на жаль, в Нелі немає ні сили волі, а ні бажання вирватися з болота, яке поволі засмоктувало її, хоч студентку приваблює і сам Микола з його вільною стриманістю, і зовсім інше життя, яким живуть Микола і його товариші. Ставни дружиною Паліка (арт. Л. Гара), який, до речі, виявився звичайним неробото-схекулянтотом, і не знайшовши щастя, Пелі зрозуміла (не без допомоги Миколіного кохання), що життя її було безплідним, не потрібним і фальшивим.

Молода актриса В. Смікова в цілому реалістично показала психологічний стан Нелі, однак в окремих сценах помітна деяка скованість, відчутна саме «гра», а

не природна передача почуттів і переживань героїні.

СКЛАДНИЙ і багатограний образ молодого матроса Толі. Він детально виписаний драматургом, в ньому найвиразніше відчутно внутрішню боротьбу, яку вдало зумів передати артист В. Д'яков. За зовнішньою легковажністю і категоричністю висновків героя відчувається активне шукання свого місця у житті, прагнення зрозуміти оточуючих людей, своїх товаришів і, нарешті, знайти ксьсь виправдання своїм; не завжди серйозним вчинкам. Толя — натура щедра на почуття, але вони сховані за широким багатослів'ям, підкресленою байдужістю до того, що його насправді захоплює.

В. Д'яков тонко зрозумів психологічну мотивацію вчинків свого героя. У його виконавці Толя то веселий і безжурний, то іронічний і навіть трохи деспотичний, але завжди відчувається внутрішня робота його думки, намагання дошукатися, хто правий, а хто ні, зрозуміти, де справжній складність життя, а де підроблена, запрошучи тим самим глядача замислитися разом з ним.

СВОІ проблеми вирішує молодь. Свої проблеми і в старшого покоління, представником якого є боцман (арт. В. Терешів). З ним пов'язана ще одна складна і драматична сюжетна лінія п'єси. Уже з відкриття зав'язує притягає увагу мовчазна, затулена горем постать, що уткнувшись обличчям в долоні, мовчазно сидить за столом віддалі. Хоч майже протягом всього першої дії боцман не бере активної участі у розгортанні сюжету п'єси, його присутність створює обстановку напруженої пастороженості, що є фоном, на якому відбувається розвиток основного конфлікту. Людина

похилого віку, дін багато чого бачив і пізнав у житті, працював на багатьох відлюдьчаних носадях. Але, подружнись з горлоку, боцман видає дружині і синя, тікає від сплати аліментів, понощина його життя нахилиється все більшим кутотом і, врешті, людина, не витримавши лаги власної провини, скочується на дно життя. Боцман викликає одночасно і почуття жалю, і почуття зневаги. Зустріч з сином Валерієм (він же Палік), що у своїх аморальних вчинках пішов навіть «далі за батька, остаточно відірвала у нього силу і шанси повернутися до нормального життя, і він кидається за бором... Трагічне життя боцмана, зовнішню ніби відокремлене і віддалене відстанню років від шукань молоді, внутрішню тісно пов'язане з ними.

Молода людина, що тільки-но шукає свій шлях у житті, шукає стежки. Якщо позитивні персонажі п'єси виходять на широкий шлях, то стежки Нелі і Паліка ведуть зовсім у протилежний бік. І коли не перетнути самими собі дорогу, вона у перекінченому спрямуванні приведе і перенестеться з безвідчужного тупиком морального падіння старого боцмана.

Присутність на сцені похмурої постаті боцмана — це червоний попереджувальний сигнал на шляху мішан і обирателів. Людські потреби допомогти і піднятися, якщо вона колись спікнулася, допомогти виправити свій перший гріх, або вона відірвала себе зовсім, знайшовши у собі силу повернутися на дорогу, що веде до людей. Отже, у фіналі драми виявляється, хто ж людина насправді складна і ірраціональна по своїй суті, а де складність зовнішня і фальшива.

Режисер вистави М. Любецький разом з акторами прагнув не лише розкрити про складну долю молодих матросів, а й дати психологічний поштовх цієї сцени в зал, де б кожен глядач запитав себе: кого я засуджую і кому співчужую? Це ім владосі.

М. СЕМЕНЮК

м. Кіровоград.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ПЕДІЛЯ, 28 БЕРЕЗНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.05 — Ранкова гімнастика для дітей (М), 9.15 — Новини (М), 9.30 — Для школярів «Будильник» (М), 10.00 — «Кратка рапортуря з'їзду» (М), 10.30 — Музичний кіоск (М), 11.00 — Для компатва «Світло знає» (М), Підсумки олімпіади школярів з фізики (М), 12.15 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту, (Одеса), 12.45 — Художній фільм (М), 14.10 — «Працює

звєлєчєнє» (Донецьк). Передача підготовлена разом з «Робітничою газетою», 14.35 — Програма передачі (К), 14.40 — «Література і сучасність». Тележурнал (К), 15.35 — Колорове телебачення, Чемпіонат світу з хокея з шайбою, СРСР — ФРН (М), У запису, 16.10 — В ефірі «Молодість» (М), 17.00 — «Клуб міжпокоління» (М), 18.00 — Новини (М), 18.05 — «Від з'їзду до з'їзду». Багатосерійний телефільм, V серія (М), 19.00 — Передач «Заліська естафета». На меридіанах України (К), 19.30 — Художній фільм «Бур'я» (К), 21.00 — Програма «Час» (М), 21.30 — Концерт (К).

ПОНЕДІЛОК, 29 БЕРЕЗНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 10.05 — Новини (М), 10.15 — В дні шкільних канікул «Піонерія» (М), 10.45 — Колорове телебачення, Художній фільм

«Павел Корчагін» (М), 12.25 — Музичний кіоск (М), 12.55 — Телевісті, (К), 16.30 — Для дітей. «Звичайне чудо». Е. Шварц, Вистава Кіровоградського обласного театру імені Кропивницького. (Кіровоград), 18.45 — Програма «Час» (М), 19.15 — Колорове телебачення, Чемпіонат світу з хокея з шайбою, СРСР — Фінляндія. Фільм «Кроки п'ятиріччя» (серія, «Хороший старт» (К), 22.00 — Камерні вечори (К), 22.30 — Чемпіонат світу з хокея з шайбою, ЧСРР — Шпєцїа, (Швейцарія). В перерві телевісті, (К).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, ресети відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Галіки, 2.